قریشکەکان

ئەبوبەکر عەلی
(هەڵەبجە)

سەر شانۆ چۆڵە تەنها بریسکەی لێدانی ڕووناکی دەبینرێت، لەناو خەڵکەکەوە کۆرس بە دوو ڕیز دێنە سەر شانۆ ئەم سرووده دەڵێن:

کۆرس:
کێ نەی ئەدی...کێ نەی ئەدی
ئەم برووسکەی ناوئاوەمان
ئەم شمشێری لەناو خوێندا ڕوواوەمان
کێ نەی ئەدی ....
خۆ ئەو هەورێکی ڕەسەن بوو
هەوری ڕەسەن لە هەناویا پشکۆ ئەژی
پشکۆ ئەژی.. پشکۆ ئەژی

کۆرس لەسەر شانۆ دابەش ئەبن و لەگەڵ دابەشبوونیاندا ئەم سرووده دەڵێن:
با شاهنشاکان گوێ بگرن
شاعیرێک ئەیەوێ بدوێ
با ڕەشەباکان ڕاوەستن
نێرگزێک ئەیەوێ بڕوێ
با تفەنگەکان بێ دەنگ بن
مناڵێک ئەیەوێ بنوێ

ڕاوی: زۆرن ئەو کەسانەی کە زۆر کەسن لە یەک کەسدا، لە کاتێکدا کە مرۆڤ پێویستە یەک کەس بێت لە زۆر کەسدا، لە ڕاستیدا سەیرە دەی بۆ نا؟ ئەمە شتێکی عادەتییە ئەدیسۆن کارەبا و مارکۆنی ڕادیۆی دروست کرد. دەی با ئێمەش هەر هیچ نەبێ بێین و سەر و

چەند شووشە شەرابێک بۆ مەست کردنی جەنگاوەرانمان دروست کەین، خۆ جیهان چیدی تێدا نەماوە لەوە زیاتر وەک مەستێ لێی وردبێتەوە.

شاعیر: هیوا چییەو بەچی ئەچێ؟ بم توانایە دەنگ و گریانم لە کوکوختی ئەسەندەوە، بەڵام نەمتوانیوە و ناشتوانم کەواتە بۆ بەهیوا بم؟

کۆرس: کێ نەی ئەدی... کێ نەی ئەدی.
ئەم برووسکەی ناو ئاوەمان
ئەم شمشێری لەناو خوێنا ڕوواوەمان
کێ نەی ئەدی؟

شاعیر: من کێم و چیم و لە کوێم
گوێ ڕادێرن پێتان دەڵێم

باوکم دەیوت ڕۆڵە بترسە، ئەوەی نەترسێ ناژی، دایکیشم دەڵێ ترس لە عەقڵەوە کەچی من.. ئا..منیش دەڵێم ژیان لەپاڵ مردندا باشترە لە مردن لە پاڵ ژیاندا..

کەسی ١: کەس وەک درەخت و جوان نامرێ.. مردنێک بە پێوە.

کەسی٢: ئاژانسەکانی ئەمەریکا ڕادەگەیەنن کە قامچیەک پێویستە بۆ تەمبێ کردنی هەموو بەشەرییەت.

کەسی ٣: دادگایی کردنی نووسەری بەناوبانگی ڕووس دواخرا بۆ ئەو کاتەی کە دادگا فەرمانی لەسەر دەدات.

کەسی ٤: ژمارەی کوژراوەکانی (ڕواندا) تەنیا ملیۆن و نیویکە و بەس.

کەسی ٥: جەزائیر تەنیا ملیۆنێک شەهیدی داو سەربەستی بەدەست هێنا.

کەسی ٦: هەڵەبجەش (٥٠٠٠) گوڵە نێرگزی لە وەرزی بەهاردا ناشت.

کەسی ٧: ئێستا وەک جاران لەسەر خۆ نامرین، ئەتۆمێک چاوەڕوانیمان دەکات .

ڕاوی: بێدەنگ.. تکایە بێدەنگ (بەتووڕەیی) بێدەنگ بن. ئەو سندووقە داخراوەی پێی دەڵێن جیهان، زۆر لەوە زیاتری تێدایە، کە ئێمە بتوانین لە نمایشێکی ئاوا قشتیلەدا هەمووی بخەینەڕوو، بەڵام ئێمە لێرەدا هەوڵ دەین لەگەڵایەکدا دارستانێکتان نیشان دەین پاشان خۆتان سەرپشک بن، خۆ نەهاتووین ئەو شتەتان بدەینێ کە پێتان خۆشە، بەڵکو شتێ کە پێویستانە..

شاعیر: لە جیهاندا کێ بەکێی وتووە پڕ بەچاوی من بگری.
شارێک بە زمان ماڵینە ئەم فەرمانە
وەک ئەوە وایە بتەوێ بەری چەمێک، ڕووبارێک بە لەپی دەست بگری.

کۆرس: تۆ هەر کێیت و چیت و لە کوێی
هەر چۆنێ بێ لە وڵاتێکدا خۆشمان ئەوێی، گردۆڵکە و چیاکانیش کە ئێستاکە لە سەرێکی تاشراو دەچن بێ نزران
هی ئێمە نین، هی پایتەخت و ژنەکانی سەرکۆمارن.
دەسا گەورەم
هۆ ئەو کەسەی سێبەرەکەشمان ئەیەوێی گەر خۆشتەوێین مەهێڵە قەد خۆشمان بووێی
(تاریکی)

ڕاوی: کاتژمێر سفرە، شوێن هەرجێیەک کە خۆتان لە زهنی خۆتاندا بڕیاری لەسەر دەدەن.

ئێستا هەمووتان پێکەوە با لە حەرەمی ئاشوبگای سەردەمدا هەڵوێستەیەک بکەین و پەلی هەباسە بگرین تا بمانباتە دیوەخان و خۆمان بزانین لە دیوەخان چی باسە. زۆر شت هەن گەر بلوێ حەز دەکەن پەیکەریان لە فرمێسک بۆ بتاشن، چونکە بەلاتانەوە مەزن و جوانن، بەڵام لەبیرتان نەچێ هەرگیز جوانی ناتوانێ جیهان ڕزگار بکات، بەڵکو دەبێ جوانی خۆی لە جیهاندا ڕزگار بکرێ، من، نا خەڵک وا دەڵێن ئاسانە با دەرەوە شاشەی ناوەوە بێ گرنگ تایبەتمەندییە، گرنگ جیاوازییە لە جەوهەردا، ڕێم کەن قسەی ئەو نووسەرەتان بە بیر بێنمەوە کە گوتی گەر سروشت بە گوڵیش بی خوڵقاندمایە نەک مرۆڤ ئەوساش پێم خۆش بوو پێمابوو وەک هەر گوڵێک بۆنم لە ڕەگەکانما بێت، من حەزم لە خەڵک نەچووە دیارە من دەربار نیم، ڕایەڵی کێشەکانیش هەر لەم ئاستە و لەم چێوەن، مرۆڤ یەک جار ناو ئەنرێ دز یان پۆلیس، بەڵام ها چەند خۆشە پیاو کە هەر دزیش بوو دزێکی قارەمان بێت، بەڵام قارەمانێتی مەرجی هەیە قارەمانێتی واتە ماراسۆن

لەودیو دیوارەکانی مەرگەوە وەرن (بۆ جمهور) با دەورەکان دابەش کەین، تۆ ئەوە بکە کە ئەبێ بیکەیت، تۆ پاپا بە، تۆ باخەوان، تۆ نا ئەوەی پشتەوە سترانبێژ یان عاشق بە.

کۆرس: قسە بەڕاوی ئەبڕێ (بۆ جمهور)

ئایا گەلەکەتان خۆش ئەوێ (لەناو جمهوردا چەندین وەڵام وەک بەڵێ... ئەی چۆن... خۆشم ئەوێی و زۆریش).

کۆرس: دەی هەر ئەو گەلەشە پێتان ئەڵێ:
ڕۆڵەکانم ئەمرۆم بدەنێ تا سبەینێتان بدەمێ.

ڕاوی: بەڵێ گـەل.. واتە لانکی ملیـۆنەها پیـاو و شمشێر، کە وایە هەیهات بە حاڵی ئەو پیاوەی ڕقی گەل بەهیچ وەربگرێ.

(تاریکی)

(شاعیر کە گەنجێکی قۆز و پۆشتەیە بە ڕێکەوت لەگەڵ شێتێک و سەرخۆشێکدا پێکەوە لە ژووریکدان) وەرز زستانە و لە دەرەوە دەنگی با و باران دێ. شاعیر پاش ئەوەی خـۆی لە تەڕی باران وشک کـردۆتەوە جـار جـارە پەنجـەکـانی لە شـێـوەی شـانە دێنێ بەقـژیا و بە قـەناعـەت بەخـۆبوونێکی لە ڕادەبەدەرەوە ئەجولێ و لە شمەکەکانی ناو ژوورەکە و دوو کەسەکە ورد دەبێتەوە.

شێتەکە بە تەواوی شێت نییە، بەڵام تووشی جۆرە نەخۆشییەکی دەروونی هاتووە.

شـێت: سیـانزە، حەوت، حەوت، سیـانزە (ڕوو وەرئەگێڕێ بۆ خاڵێکی نادیار) ئۆف خوایە گیان، ئەی بۆ ئەڵێن فـاسۆلیـا ناخۆشـە، (سـەر ئەنێ بە دیوارە....) سیانزە، حەوت، حەوت، سیانزە، حەوت.

(شاعیر قسە بۆ جەماوەر دەکات)

ئەخیرەن ئەو گامێشە هەر دەبێ تێ بگا.

شێت: (لە هەمان حاڵەتدا) حەوت، سیانزە، حەوت، سیـانزە، پەنجەرەکـان، مشکەکان، نا توخوا مێروولە نا مـشک، ئا ئا مـشک، حەوت، سـیانزە، حەوت (زۆر بە خێرایی و بە حەپەساوی بە تەواوی چاوی کردۆتەوە) ئەی بۆ ئەڵێن فاسۆلیا ناخۆشە؟

شاعیر: دەسا وەرە لەم ئاشوبگایەدا بتوانە حەکەم بەو کەسیش مەغدوور مەکە، نابێ چی لەوە ناخۆشترە کە مرۆڤ بەس بەتەنیا پاڵەوانی ناو خەونەکانی خۆی بێ و هیـچی تر؟ (ڕوودەکاتە جمـهور) من ئێستا پیـاوێکی کامل ئەوسافم و لە هیچم کەم نییە، پێم باشە خەڵک هەموویان وەک من بن، یان بە واتایەکی تر بە ئێستای عـەقـڵی من بیـر بکەنەوە، دیارە منیش وەک ئێـوە ڕابردووی خـۆمم هەیە، بەڵام فـەرقـەکـە هێندەیە من ڕابردووی خۆمم ناشت و خۆمم ناو نایەوە، ئەو ڕابردووەی ئێوە لە ئێستاوە پەیکەر و گۆڕتان بۆ ئامادە کردووە و لای خۆم زۆر لەوەش بێ ماناترە کە ئەم کەرستانەی بۆ بکڕی، کەرێتییە باسکردن لە وەفا، هاوڕێیەکم زۆر جار ئەیوت ئەو جگەرەیەش کە بۆ دەقیقەیەک هاوڕێتە گوناهە پێی پیانێی، بەڵام.. بەڵام.. خۆ من گێل نیم مردووان بە خەڵکی بناسێنم من بیرەوەرییەکانم مردن و بڕایەوە، ئای ئەو ڕۆژگارە چەند موعجیب بووم بەو تەرحە ئەفکار و تورەهاتە، من جیهانێکم لە وشە بۆ خۆم دروستکردبوو وایشم دەزانی تیایدا خۆم بەڵێ خۆم و بەس سوڵتانی خۆمم، بەڵام ئێستا پاش ئەوەی تێگەیشتم هەڵە بووم، بێ سوودە پاش چی؟ ئێمەی خەڵکانی ڕۆژهەڵات دەرەنگ لەخۆمان تێدەگەین، گرفتەکەش لەوەدایەکاتێ کە تێگەیشتین هەڵەکانمان ناو ئەنێین تەجروبە، ئەی تڕحێو (بە قاقاوە بۆینباخەکە ڕێک ئەخا و ئەڕوانێتە دوو کەسەکەی تر) ئەوە وەک ئەوە وایە بڵێی قارەمانێتی لە زۆری تەجروبەکانمدا بەرادەی ئاو لە ئاگرکەوتوو سەیروسەمەرەن ئەو فەخرن.

جیهان پڕە لە دەبەنگی سەرکردەکان عەقڵیان، درۆکانیان، گفت و ئیغرای سەر مێزی خواردنەوەی شەوانەیان ڕەوانەی بەرەکانی جەنگ دەکەن، کەچی هەمیشە مێژوو لە دەرباریاندایە و مەزن و ئازا و شکۆدارن (بەتەوسەوە) جا بەچی ئەچێ (بۆ جمهور) تکایە گەر ڕێزلێنانم بەهۆی ڕابردوومەوەیە من پێتان دەڵێم تا زووە سەر و پەیژە بۆ عەقڵتان دانێن دەی فەرموو بیکەن بۆ نایکەن پەیکەرێک لە تف، کۆڕێک لە جرت و ئێق و ڕشانەوە..

من ئەمرۆم هەیە و قایلیش نیم کەس لە ڕابردووم بدوێ تێگەیشتن؟ ئێوە چووزانن ڕەنگە من لە ڕابردوودا بە مەنزووری ئێوە هێندەی پەپوولەیەکیش تاوانبار نەبووبم کە قورسایی دەخاتە سەر گوڵێک، بەڵام ئایا ئەمە ڕاستە؟ ئێوە ڕاستن؟ ئایا ئێوە ئەو ڕابردووەشم وەک خۆم دەناسن کە زۆر جار پەلی ئەگرتم و ئەیناردمەوە شوێنە تاریکەکان؟ چوزانن پاشان بەئێوە چی؟ ها بۆ زمانتان گرێداوە و نادوێن؟ ژیوان دەبێتەوە وەک بڵێی نە ئەبوو هێندە قسە بکا.. ئەها ئەمەیە ئەڵێن قالۆنچە بە بۆنی خۆش، سەری دێشێ من بەچی؟ من ئێستا لە بارێکی تەواو هێمندام و لە هیچشم کەم نییە (شیعر ئەڵێ):

تەمەن مۆمێکی کزی شەوی تارە
لاشەم جەستەی مردوویەکی بێ گۆڕە
من لەگەڵ هەورا گەورە دەبم
بە شنەبایەک باڵا دەکەم
شەوانە بیر لە گۆڕێک دەکەمەوە گەورەتر لە لاشەم
هۆ کریستاڵی سەوزی ئاسمانە ڕەنگ شەرابییەکان
وەرن بیمەنەوە منی خەڵکی وڵاتی ئەسێترە ساردەکان
لەگەڵ ئەم مردووانە چی بکەم

ئەمانە بەچکە و خوێن ئەخەنەوە
تاوانێکی نوێ ئەکەنەوە
دە بمبەنەوە.. دە بمبەنەوە

سەرخۆش: بەڵێ بەڵێ.. (قرقێنە ئەدات) ئەی چۆن هەر ئێستا سەحنە تائیرێک دێ و نەرم نەرم، ناسک ناسک وەک چۆن ژنەکەم دەست دەداتە گسکە نەحلەتییەکەی، دەست دەداتێ و هەڵت دەگرێ ئەتباتەوە.. کورە دەبیبرەوە، ئەم دەنگە دەنگ و گرمە گرمە ئەڵێی شاخی ئەڕووخێی.

شێت: سیانزە، حەوت، حەوت، سیانزە، حەوت (بۆ شاعیر) ئەڵێم، سەر ڕووت، ئەڵێم سیانزە، حەوت، ئەڵێم.........

(بە هەردوو دەست بەسەری خۆیدا ئەدا وەک نەتوانێ ئەوێ ئەیەوێ بیڵێ) ئەی خوایە گیان... ئەی خوایە گیان... ئەی بۆ دەڵێن فاسۆلیا ناخۆشە (لەم کاتەدا سەرخۆش مۆڕەیەک لە شێت دەکا ڕووی لێ وەرئەگێڕێتەوە).

شێت: نانا.. بیرم کەوتەوە، حەوت، سیانزە، سیانزە، حەوت، حەوت، حەوت.. سەر ڕووت، سەر ڕووت گیان، خۆشە، ناخۆشە، حەوت... ئابیرم کەوتەوە ئەرێ هەلیکۆپتەر هێلکە ئەکا (شاعیر لە داڵغەدایە و وەڵام ناداتەوە)

سەرخۆش: ئەی چۆن نایکا نەگریس.. بەڵام هێلکەیەکی بێ شومار ئەکا و ئەو نەگبەتە وەک بڵێی خوا گرتبێتی لە حەوت تەبەقەی ئاسمانەوە هێلکەکانی ئەکا و زرم ئەکەونە ئەرز ئەشێکن و گڕ ئەگرن و (بە تووڕەییەوە لە شێتەکە) ئەی چۆن نایکا ئەی کاوباشیش قرم ئەبێ بە زوم بەلە و (*) ئەو ساڵە لەبیرمە لەسەر قردەکەی پلیاسان کە خەردە فەیارم بە کۆڵمەوە بوو، ئەو لەسەر سەری منەوە هێلکەی کرد، کەچی لەو تەکسی بارانەدا تۆپێک نەبوو سواری بم، وەڵاهی سەحن تائیرەکەی کاکی سەر ڕووتیش لەوێ بوایە ڕزگار نەئەبووم ئەگەر خۆم چاوم نەنووقاندبایە.

شاعیر: (بە مۆڕەوە سەیرێکی سەرخۆش ئەکا) براقۆ.. شایەنی چەپڵەی قسەی خۆمان بێت باشی تێگەبیوی.

سەرخۆش: (چاوی هەڵئەگلۆفێ و بە شانازی بەخۆکردنەوە) ها.. من باش باش ئەی چۆن (لەم کاتەدا شاعیر بەدەم مژدان لە جگەرەیەکەوە سەیری سەقفەکە ئەکا و ئەڵێ).

شاعیر: (بە بێزارییەوە) نا.. نا تکایە لەوە زیاتر سنگم مەکوتن (وەک بڵێی قسە بۆ کەسێکی نادیار بکا) ئێوە تا ڕووەکانی دەرەوەتان جوانتر بێ شەیتانەکانی ناوەوەتان ناشیرینترە دەی وەرن گەر بۆ ساتێکیش بووە با لە ژێر تاڤگەکانی ویژدان و تا بڕوا و شەیتانەکانی ناوەوەمان بەیەکتر بناسێنین. بە خەڵک، بە مێژوو، بەو خاکەی وەڵامی ئەوێ، (وەک پەشیمان بێت لە قسەکانی لەمەوبەری)

بەسە بەس بڕواناکەم کەس هەبێ حەز بەوە نەکا خەڵکی بە بیرەوەرییەکانی خۆی بناسێنێ یان پێچەوانەوە (دوای ئاهێکی قووڵ)

هێی ئاکۆ گیان تاقە براکەم. هۆ ئەو ڕێبوارە شەرمنەی کە ئێواران لە سەفەری غەریبی و کار ئەهاتییەوە هێند شەرمن لە دەرگاکەمت ئەدا حەزم دەکرد هەر ڕۆژە وێنەی پەنجەیەکت بە قوڵفی دەرگاکەمەوە جێبمایە. هۆ ئەو ڕێبوارەی گەڕایتەوە بێ ئەوەی شەقامەکانی شارەکەم، گەڕەکەکەم بتناسن زۆر شەوان دەستم بە قژە خورمایییەکەدا ئەهێنا و پێم ئەوتی گرنگ نییە بجولێ، ئاکۆ گیان بجولێ. کرم ئەجولێ بەس بۆ ئەوەی بخوا. تۆش بە زمان نا بە چاو بەو زمانەی کە هەمیشە ماڵی فریشتە و پەری بوون پێت ئەوتم من ئەجولێم، بەڵام هەی داد.. بە کێ بڵێم جوڵان لەسەر پەلێکی وشک خەم و بێ هودەییە، نەگبەتییە، خەڵکینە ئەرێ تاکەی نابیستن، ئەوەتا ئەمجارە بەچاوی تەڕەوە قسان دەکەم، ڕێم کەن با بەسەرهاتەکانم وەک من بتانگریەنن وەرن تێکەڵم بن. نانا پێویست ناکا ئاکۆ مرد.

سەرخۆش: مرد؟

شاعیر: مرد، بەڵام بە تۆچی؟ بێ دەنگ بە.

سەرخۆش: من ئەبینم بۆیە پێویستە بشڵێم.

شاعیر: ئاخ نەگریسینە چۆنتان تێگەیەنم ئەشێ هەر یەک لە ئێوە لەباتی دڵ ورچێ لە سنگتاندا بێت، ڕقم لێتانە و (دەنگی قریشکە و زرمە زرم و ژاوەژاوێکی ئیزعاج دێت)، بەسە، بەس توخوا با بەس بێ لەوە زیاتر چیتان ئەوێ، ئەوەتا پارچە پارچەتان کردووم و هەر ڕۆژەی پارچەیەکی خۆم ئەنێژم تەنانەت شەوانەش وەک بڵێی لەسەر پشکۆ پاڵ کەوتبم، شارێک و وڵاتێک سەرتاسەر ئەنوێت، نانووم، ئاخ درەنگ تێگەشتم، ڕاستیان وت ئەوەی وشەیەک کەمتر بزانێ خۆش و ئاسوودەتر ئەنوێ، بریا وا درەنگ نەکەوتمایە.

ئای ئاکۆ گیان.. هۆ گوڵەگەنمە چاو زەردەکەم ..

لە چێشتخانەیەکدا کارت دەکرد بەڵێ لەیەکێ لەو

چێشتخانە پۆشتانەدا کە بەس مریشکی برژاوی تێدا پێشکەش بە میوان دەکرا، ئێوە میوانەکانتان ئەوەیان پێ نەنگ بوو وەک ئێمەومانان گۆشت بە ئێسقانەکانەوە نەهێڵن، بۆیە تۆش هەر زوو کەوتیتە سەر فێڵی خۆت و پاشماوەکان، ئێسقانە بە تەواوی نەکرۆژراوەکانت لە عەلاگەیەکی ڕەش دەنا و کە وەستاشت پێ ئەوتی:
ها ئاکۆ ئەو ئێسقانانەت بۆ چییە؟
بێ سێ و دوو بە شەرمەوە ئەتگوت:
وەستا گیان سەگم ڕاگرتووە، بەڵام وەستا نەی ئەزانی سەگەکان دایکت و خوشکت و براکانتن، ئێمە بووین تا درەنگانێ بەهیوای هاتنەوەت لە چێشتخانە و هێنانی عەلاگەیەک ئێسقانی تر بۆ سەر خوانی بەتاڵی ئێوارەمان لەبەر دەرگا وەک پاساری هەڵدەتووتاین، تۆش کە ئەهاتییەوە وەک بڵێی هەموو دنیات کردبێ بە هێلکەیەک و فڕێت دابێتە بەرپێی دایکت لە درزی چاوە قاوەییەکانتەوە بەشەرمەوە ئەتڕوانیە قەپاڵە دڕەکانی دایکت، بەڵام بەچی ئەچێ، تۆ مردی و برسێتی و هەژاری خێزانەکەت هەر نەمردن.. ئای ئاکۆ گیان هۆ تەنیا ڕابردووەکەم، خەمخۆرم بووی زۆر جار بەو بچووکییەشەوە هێندە گەورە ئەبووی لەبەرچاوم وام هەست دەکرد ئەتوانی هەر ساتێ بتەوێ یان خۆم بمەوێ ئەمخەیتە ژێر باڵت و بەنێو هەزاران سەرە ڕم و نێزەدا ئەمبەیت و ناهێڵی زامدار بم. زۆر شەو کەئەت دی سەرینەکەم بە گریان تەرکردووە و لە خەیاڵ دام ئەهاتیە ژوور سەرم و دیسان بەزمان نا بەچاو پێت ئەوتم بنوو ماندوویت بەقەد ماندووی کەسێک کە بیر لە ڕاستکردنەوەی سێبەری پەلکە گیایەک بکاتەوە سبەینێش وەستا وعدەی داوە گوێم لێ بگرێ ئەوسا....
منیش وەک خۆم بە زمان ناهەر بە چاوپێم ئەوتی نا ئاکۆ گیان با برینەکان هەر نهێنی بن با هەر خۆمان بگرین، بێ خەو بین برسی بین....!
ئاکۆ گیان گەر ئەم زەمینە یەک تۆز عیبرەتی وەرگرتایە، ئەبوو لە جێی فرمێسکی وەستات و هەرکام لە کەسەکانی تری وەک وەستاشت ئەژدیهایەک هەڵقوولێ، ئاکۆ گیان باوەڕت بێ ئەو پیاوە دوو ورگانە کە ئەڵێی هەژار، ئەسپێ، ئەسپێ و مۆرانەیان بیر دەکەوێتەوە.. من زۆر لەو پیاوانە دەترسم کە بە ورگ پێ دەکەنن بەتایبەت ئەو دوو ورگانەش
ها.. ها.. ئەوە چییە نەخێر ببوورن، من ڕابردووم نییە و دڵیشم وەک هەر دڵخۆشێ خۆشە (بە شپرزەیی سەیری ئەملاو ئەولای خۆی ئەکا و وەک بڵێی ترسابێ، کەسێ گوێی لە بیرەوەرییەکانی بووبێت) تکایە کەس نەیبیستبێ ئەمە خەیاڵێکی شاعیرانەی خۆم بوو (ڕوو ئەکاتە شێتەکە)
هێی کوڕە تۆ بۆ ناچیتە دەرەوە و ئەوە دەمە تەشت ئاسایەت بخەیتە بەر باران تا پڕ بێ لە ئاو.
شێت: تەیرەکان، دکتۆرەکان، سیانزە.، ئەی بۆ دەڵێن فاسۆلیا ناخۆشە.
سەرخۆش: (هەڵدەستێ و زۆر بە تەمەڵی) بەخوا برا من دەچم بەلای مێز و مەزەی خۆمەوە (بۆ شێتەکە) ئاخر نەگریس، کێ چ ئاژەڵێ وتوویەتی فاسۆلیا ناخۆشە تاگوێی یەک گەز ڕاکێشم و بیکەم بە بۆینباخ بۆی، شەیتان بەنەعلەت بێ (ئەچێتە بەردەم شێتەکە و بە خۆ گێف کردنەوە)وەڵڵاهی و بیللاهی و تیللاهی کە بە مەجمووع هەر سێکی ناوی خوایە، بە قەبری مەلەی نەنکی خەزووریشم کوڕە بە تەلاقی ئەم شاعیرە چەنە بازە لە عەنکەبووت چووەش، جارێکی تر بڵێی فاسۆلیا ناخۆشە یەک زللەت لێ دەدەم عەلاگەیەک تووکت لێئەکەمەوە.
شێت: لەگەڵ کێت بوو؟
سەرخۆش: (پاڵی پێوەدەنێ) لەگەڵ جەنابتم بوو هەر ئەڵێی تەزبیحی پساوی، مردووت مرێ، هەی لە لۆکەی تەڕ ناشیرینتر (بەلاساییەوە) فاسۆلیا ناخۆشە.
شێت: چوزانم وامزانی من نالێی.
سەرخۆش: وا من ڕۆیشتم (بۆ شاعیرەکە) جا خۆشە یان ناخۆشە بەبن کلکی بارگیرم (لەم کاتەدا بابای شاعیر تەواو بێزارە و ژاوەژاوە لە دەرەوەی شانۆ دێت وەک دەنگی قیتار و قریشکەی ئافرەت بڵێی خەریکی کوشتنی بن، دەنگی باران).
شاعیر: ئاخ مێشکم تەقی (هەڵدەسێ دەرگا و پەنجەرەکە دا ئەخا) سەرم دێشێ ئەمە چییە ئەڵێی کەپکە شاخێکیان بە پێلووما هەڵواسیوە ئەم بارە تەحەمول ناکرێ.. هەی داد.. هۆ سەرکردەکان.. کرێکاران، قاچاخچیان، هۆی ئەوانەی مردن و کوژران و هۆ ئەوانەش کە ئەمرن و ئەکوژرێن گوێ بگرن وا من دەرگاکەم داخست، کەواتە تەنیا شتێ کە بەدنیای ئەودیو دەرگاکە و ئێوەوەم گرێ بدا بیرەوەرییەکانمە، با گوللەکان هەر ببڕن و بڕۆن و ببڕن، با شارەکان خاپوور بن، با شاخەکان بەلادا بێن، جا بە جەهەنەم بەمن چی؟ بەڵێ مێژوو بە من چی کە لەودیو دەرگاکەمەوە (پێکەنینێکی شێتانە پێ

ئەکەنێ قاقا وەک بڵێی تووشی هیستریا بووە، بەڵێ.. ئا ئا بەمن چی (لە پڕ ئەداتە پرمەی گریان ئەکەوێتە پەلکوتان وەک بڵێی لە هەوادا مەلە بکات هاوار ئەکا)

با شەقامەکان بەگوڵ سوورکەین نەک بە خوێن، گوڵ نەک، بە خوێن، بە گوڵ نەک بە خوێن (لەدیوی دەرەوە دەنگی قاقای قەبە و قەشمەریات دێت ئەم هارتر ئەبێ و گوێی خۆی ئەگرێ هەموو قوژبنەکانی کراسەکەی ئەکاتەوە، وەک بڵێی خەریکە بخنکێ) بەڵام نا من مەزنم هۆ پیکەنینەکان..

فرمێسکەکان با دەنگتان بێت وا منیش دێمە دەرێ بۆ ناوتان تا بزانم لە نزیکیشمەوە هێند بەهێز و ترسناکن وا من هاتم..م..م. م (چوونە دەرەوەی شاعیر)

شێتەکە: حەوت، سیانزە، سیانزە، حەوت، ئەی خوایە گیان ئەی بۆ ئەڵێن فاسۆلیا ناخۆشە.

(تاریکی)

ڕاوی: وا کاکی شاعیرمان خۆی فڕێ دایە جەنگێکی گەورەی ژیانەوە، ڕەنگە تیاشیدا بکوژرێ خۆی واتەنی ئەوتا ئێستا جیهانێکی لە وشە بۆخۆی دروست کردبوو، دەی ئەم جارەیان پاش ئەوەی کە خۆی واتەنی کاتێ جوولەیە با بجوولێ و لە ئێستاکانی ئەو پردە دروست بکات کە سبەینێ نزیکتر ئەخاتەوە و سبەینێیەک کە وشە لاوازبوو لە ئاستیا، ئێستا ئەو ئەڕوا و مێژوویەکی نوێ لە پێشەوە ئەڕوا، بەڵام ئەوەشمان لەبیر بێ، ڕێی باریک هەنگاوی باریکی ئەوێ تۆ بڵێی ئەم لاوە سەرکێشە بگاتە مەنزل؟ فەرموون با هەمووان دوای کەوین.

(تاریکی)

(شوێن باخچەیەکی بچکۆلەیە وشاعیر و خۆشەویستەکەی پێکەوە تیایدا غەمبار دانیشتوون وەک بڵێی دەمێکە ئەدوێن نەگەیشتوونەتە هیچ ئەنجامێک)

ئافرەت: بەسە بەس مێژوو خەون، واقیع چی وچی ئەمانە شتێکن بۆ ڕازاندنەوەی کێلەکانمان و هیچ تر.

شاعیر: ئەی بۆ نالێی ئەمانە شتێکن بۆ بەدرۆخستنەوەی کێلەکانمان.. ها بۆ نالێی.

ئافرەت: تۆ سواری کەڵلەی خۆت بوویت و دانابەزیت.

شاعیر: نا بە پێچەوانەوە، دابەزیوم و ئەمەوێ سواربیمەوە.

ئافرەت: (بەدەنگێک کە پڕ لە سۆز و خۆشەویستی و پاڕانەوە) تۆ ناسرەوی و نەسرەوتنت ئەمترسێنێ.

شاعیر: کاتێ ئەسرەوم توانیبێتم هەموو ئەو شەپۆلانە ببپسێنم کە خۆی ئەگەیەنێتە کەنارە شیرینەکان.

مالی من. گلێنەکانم، ئەزانم خۆشەویستیت بۆ من ناچاری کردوویت ئەم قسانە بکەیت، بۆیە منیش هەرگیز داوای چارەسەر لە خەڵکی ناکەم، نەخێر ئەمیان ناکەم هەرگیز.

ئافرەت: ئاخر، ئاخر.. کاتی ئەوە هاتووە کە ئیتر بۆخۆمان بین نەک خەڵک.

شاعیر: ئۆف.. ئەوە چییە، وا هەست دەکەم ماندووبووبم

تۆ جوانی ئەزانم، لەمێژە وەک جاران ناسک نیم لەگەڵتا..

ئای لە ئێوارانی ئەم شارە تەواو خەمناکە.

ئافرەت: بیرتە یەکەم دیدار چۆن لەشەرما وەک مس سوور هەڵگەڕابووی، ئای پاسارییەکەم، ئاخ هۆ گوڵەگەنمە چاو زەردەکەم تۆ بەو بچوکییە ناتوانی ئاگر تێرکەیت.

شاعیر: (بە خۆڕاژەندنەوە)

بۆچی ئەتهێشت خۆشم بوێی
کە ئەتزانی من ئەو ڕەندەم
لەم ولاتە بچکۆلەیەی دڵی خۆشما پەناهەندەم
ئاخر بۆ.. بۆچی ئەتهێشت
ببی بەم بێستوونی عەشقەوە و بمگریە خۆ
کە ئەتزانی فەرهادێکم دەمم پڕە لە جنێو و تف و درۆ
شاعیرێ نیم وەک هەندێ شاعیر دەستەمۆ

(دەنگی قریشکە و ژاوەژاو دروست دەبێتەوە، شاعیرەکە و ئافرەتەکە لە شێوەی خۆ ڕزگارکردنێکی لاوازدا پەل ئەکوتن، ئەکەون و هەڵئەسنەوە، ئەکەون و هەڵئەسنەوە)

دەنگی ١: بۆ دەرەوە، ئێوە خەریکە شەقامە پاک و تەمیزەکانی شارەکەمان پیس دەکەن. ئێوە مافی هاتنە ئەم جۆرە شوێنانەتان نییە، بۆ دەرەوە.. بۆ دەرەوە..

دەنگی ٢: خەڵکینە لە ڕێی خوا، خێرێک، ورگ و گیرفانمان وەک یەکن.

دەنگی ٣: ها بیگرە ئەو لای کەوە نەهێڵێ بە زیندووی ڕزگاری بێت. (تاق تریق.. تاق.. تاق دەنگی تەقە)

دەنگی ٤: لە سبەینێ زیاتر ناوەستم قەرزەکەم دەدەنەوە یان؟

دەنگی ٥: تۆخوا، پیاوەکە بەسە بەس لە ورگم هەڵدە، ئای فریام کەون کوشتمی.

دەنگی ٦: لە میم گەیلانەوە بۆ شاسوار تکایە گوڵەکان

ئاوده بە جۆرێک چرۆکان گڕ بن نەک چرۆ.

دەنگی ٧: ئێمە کە لە شاخەوە هاتینە شار فلّچەو ڕەنگمان لە جوعبەکانمان نەنابوو تا خواست و مێشکی خەڵکی پێ ڕەنگ بکەین، با شەڕە پەڕۆ بەس بێ ....

(شاعیر و ئافرەتەکە هێندە خۆیان داوە بە زەوی و یەکتردا لە پەلوپۆ کەوتوون و بە ئاستەم ئەجوولێن. هەر ئاهو ئۆفیشیانە).

(تاریکی)

(شاعیر لە سووچێکی ژوورەکەیدا تەنیا دانیشتووە لە دالغەیەکی قووڵدایە، مژ لە جگەرەکەی ئەدا و لە بەرخۆیەوە شیعر ئەڵێ:

من ئەڕۆم و تکایە پێی بڵێن ئیتر بەدیدارم ناگاتەوە
کە ڕۆیشتم، وەک چەم ئەڕۆم، چەمیش ئاوڕ ناداتەوە

هێی ئافرەت، هۆ ئەو لوغزەی تێت نەگەیشتم و تێشت ناگەم، ئەبو زوو بمزانیایە، ئافرەتیش لەم وڵاتەدا، پیاڵەیەکە فەیلەسووفێک و گەمژەیەک بەیەک نرخ تیایدا ئەخۆنەوە، (بۆ جمهور) ئەویش جێی هێشتم، بەڵێ ئافرەت ئەو شتەی کە فەیلەسووفەکانیش لە ئاستیا گێلی نیشان دەدەن.

ئەو ڕۆژەی لەتۆ جیابوومەوە ڕۆژی مردنی پێکەنینەکانم بوو

ئێستاش لەم کۆڵانە تەنگەدا شوێن پێیەکانی تۆ ماون

(قاقا پێ ئەکەنی.. ها.. ها.ها) لە ڕاستیدا سەیرە

(فلاش باگ گەیاندییەوە بۆ یەکێ لە بیرەوەرییەکانی لەگەڵ خۆشەویستەکەیدا)

شاعیر: تۆ زۆر سەیری

ئافرەت: سەیر؟ سەیر وەک چی؟

شاعیر: سەیر وەک ئەو ماسییە تەمەڵەی خۆی تەسلیمی شەپۆل ئەکا، تا بیگەیەنێتە جوانترین ئۆقیانوس، بەلام لە ناشیرینترین زەلکاودا خۆی دەبینێتەوە.

ئافرەت: ماسی لە هەر جێیەک بێ، هەر ماسییە.

شاعیر: ڕاستە بەلام، ئەو ماسییانەی لە زەلکاودا ئەژین، زیاتر هاوڕێی بۆق و سەرە مێکوتەن.

بەڵێ ئەی خەڵکینە ئەوسا وام ئەزانی.....

ئەویش تەشبیهی کردم بە هاوڕێی بۆق و سەرە مێکوتە، بەلام من بڵێم چی کە ئێوە خۆتان بە فیعلی ئەم ڕایەتان سەلماند، ئەویش ڕۆیشت و کێ ئەزانێ شەوانی ئەنگۆرەیی لەگەڵ چ مارێکدا تەواو ئەکا

(لەبەر خۆیەوە بەدەم ڕۆیشتنەوە دێڕە شیعرەکانی ئەڵێتەوە)

ئەمشەو ئەنووم شیعر ناڵێم
شیعر مۆمێکە پێ نابێ
من شاعیری چرایەک نیم، لەگەڵ فوودا
پەنجەیان تێ هەڵکێشابێ.
من شاعیری وڵاتێ نیم،
سەدان شەو پۆلیسەکانی
جرت و تف و لیسەکانی
خواو ئاسمان و خۆشەویستی و شیعرەکانمیان ڕاو نابێ،
خۆشم ناوێن، هۆ ئەوانەی خۆشم ویستوون،
ئێوە شەهوەت بە دەمارتانا دەگەڕێ.
خۆشم ناوێن،
خۆشەویستیتان سەگێکە پێم ئەوەڕێ.

(تاریکی)

ژەنەراڵ: (بەرامبەر بە جمهور بەدەنگی بەرز ئەڵێ)

بەڵێ وەک وتم مەرج نییە ئەوەی ئەیڵێین قەناعەتی هەموو ژیانمان بێ، بەلام پەنجەرەیەکیشە بۆ سەر هەموو ژیانمان. من بە درندەی دەریا ناسراوم با پێتان بڵێم، کەچی ئەمڕۆ پاش ئەوەی ملیۆنەها بێشکەم فڕێ داوەتەوە ناو ئاگرەوە نەترساوم و نەئەترسێم و ئەڵێم هۆ هاوڕێکانم. گەر خۆشتان بووێم هەموو ئەو درەختانەش لە زیندان نێن کە بێشکەو ڕەوڕەوەیان لێدەکەوێتەوە، چونکە ئەمڕۆ لە هەر بێشکەیەکدا سەرکردەیەکی نوستوو دەبینم، دەی جا چییە خۆم ئەم حاڵەتە زۆر جێی بایەخ پێدان نییە، ئەی من دڕندەی دەریا نیم لەم بۆنەدا بە ڕۆڵەکانی گەلەکەم دەڵێم، تاعوون، ڕشانەوە، شەڕ، هەر دەبێ هەبن ئەگینا هەر هیچ نەبێ ئێوەی سەرباز وەک من نابن بە ژەنەراڵ

(بە چرپە) بەینی خۆشمان بێ تا سنوورەکانی وڵات بچووک بکرێنەوە، سنوورەکانی گیرفان گەورەتر دەبن، ئەی چۆن؟ کەرێتییە سامانی جەنگ هەر بۆ جەنگ بێت، بۆ نموونە ئەم دوو جەنگاوەرە ئەجەنگن، ئەکوژن، ئەگرن، ئەبڕن بەس بۆ ئەوەی ببن بە ژەنەراڵ، بەڵێ ئەم دوو جەنگاوەرە کە ڕەنگیان لە لیرە جوانترە (بۆ دوای خۆی) وانییە خنجیلەکانم؟

سەربازەکان: بەڵێ گەورەم ئەی چۆن وانییە؟

(ژاوەژاو و قریشکە و دەنگەکان دروست دەبنەوە و

ژەنەراڵ و جـــەنگاوەرەکـــان دێن بەیەکـــداو ئەکـــەون و هەڵئەستنەوە)

دەنگی١: ئێمە شەڕمان کرد تا شەڕ نەهێڵین.

دەنگی٢: ئەمجارە وەحشیانەتر ئەجەنگین.

دەنـگـی ٣: چەکەکـان بێدەنگ کەن منالێک ئەیەوێ بنوێ.

دەنگی٤: بژی ژەنەراڵ شۆ.. بژی وڵات.

دەنـگـی ٥: کاکە گیـان ٥٠هەزار دینارم پێشەکی و ٥٠٠ دینارم کرێی یەک مانگ.

دەنگی ٦:کوڕم بخەوە با شەولەبان نەتبا.

دەنگی٧: بەشەرتی چەقۆ و وەرنەوە وەرنەوە، ماشەڵڵا ئەڵێی لێوی فلان خانمە.

دەنـگـی٨: خۆشەویستەکەم ڕێم بە، بادەم و چاوم لە پرچەکانت نقووم بکەم.

دەنگی ٩: گوڵاڵەی نزاری چاوکاڵ و بەهرەداری
چل شەوە جارێ ناتبینم چۆن وا دەبێ دڵداری
(تاریکی)

ڕاوی: ئەم لێـو لە تاریکیـدا گیـرانە تاکـەی و لە پای چی؟ ئێـمە لێرەدا بانگەشەی ئەوە دەکـەین کـە لە زروفی نامەعقولدا هەموو شتێکی نامەعقول مەعقووله، بەڵام نەک یەکجار بە ڕادەی پاڵەوانانی ئەم نمایشە هەرکـەس بۆخۆی بدوێ، ڕۆژگارێکی سەیرە. خەڵکی هەموو شتێ بە ئەرک وەرگرن، بەڵام (سەیرێکی خێرای ئەملاوئەولای خۆی ئەکا، وەک بڵـێی لەوە بترسێ کـەسێک گـوێی لە قسەکانی بووبێ بۆ جمهور)، بەڵام گەلی برادەرینە، کاتی ئەوە هاتووە گورگ و مەڕ تێکەڵ کەینەوە وگیانلەبەرێکی نوێیـان لێ دروست بکەین، بێ خـوێن، بێ کـەلبـە و بێ لیک و پەلامار دەی با لەخۆتان بپرسن کە دارستانێکیان گرتبێبەردا، مارێک و پەپوولەیەک وەک یەک ناسووتێن؟

بێگومـان دەی با ئاگـاداربین ئەم دارسـتـانی ژیانەمـان ئێسـتـەنا ساتێکی تر گـڕ ئەگـرێ گـەر نەهێـڵین ئەمـە ڕوویدات، خـۆ ئەتوانین مـادامـەکێ ئەم مـەرگی مـار و پەپوولە چارەنووسێکی حەتمییە، بابێین پێکەوە هەر هیچ نەبێ مەرگی مارەکان پێش بخەین.

کۆرس:

ئەگەر ئەڵێی ئارەقم ئەکرێ بەدینار بۆچی
ئەگەر ئەڵێی بۆ داهات و ڕەنج و ماندووبوونم ئەم ساڵ
وەکو بنی ئەم کانیاوەی چاوم لێڵە،
دەبای دەوە... دەبای دەوە

گاسنی سەر پشتی خۆت بەو هیچ خاکێ نا خۆت بکێڵە.

ڕاوی: هەن ئەڵێن تێبگە، تا پێبگەی، دەی گـەر وابوو ئەو جـوتیـارانەی کـە چوار وەرزی سـاڵ بەدان و نینۆک ئەڕنن و عـەمـاریان لەهی ئاغـاکـانیـان پڕتر بێ،کـەچی تێگەیشتن ئەمـان لە خزمـەتی پێگەیشـتنی ئەواندایە و هیچی تر.

کۆرس:

ئای کام هەڵ بوو فڕی و لەوێوە داهاتەوە خوار
خۆی دا بە سنگی تاشەبەردێکدا و بوو بە چنگێ خوێن

کاتێ کە ویستیان ئەویش یەکێ بێ لەو هەڵۆیانەی
لە نێو چاوانی بێرێیک ئەدرێن.
ئای کام درەخت بوو لەنیوەشەودا زەمین قوتی دا.
کاتێ کە ویستیان بۆ شاری بێنن،
بیکەن بە چرپای زەردی شاهانە و
ژنی سولتانی تیا بخەوێنن.

(قـــریشـکەکـــان دروست ئەبنەوە و کـــۆرس ئەبن بە کەوالیس و چراکان ئەکەن بە جمهور و چاراکان لەپشت خۆیانەوە دایانئەنێن).

(تاریکی)

(شـوێن: شـەقـامی گـشـتی شارە، خـەڵک لە هاتووچۆ قـسـەکـردن، مـەشـغـەڵەتێکی زۆردان، لە سـووچێکی، شوێنێکەوە شێتەکە لەبەر خۆیەوە ورتەی دێ.)

شێت: حەوت، سیانزە، مەشکەو خۆل، خۆل و مەشکە، نەخێر ناخۆش نییە، بۆ ناخۆش نەبوو، حەوت سیانزە ئەم شێتە شێت بوونەکەی لە زیادبووندایە هەندێ حاڵەتی نوێی تێـدا دروست بووە، بۆ نموونە هەر کـەس جولەیەکی بەرامبـەر بکات ئەمـیش وەک ئەو لەو خێـراتر دووبارەی دەکـاتەوە، یەکسـەر بە دوایدا ئەڵێ (رد فعل) دەست بۆ ناوچاوی بەریت ئەویش هەمـان دەسـتوور دەکـات و دەڵێ (رد فـعل). هەر لەو شـوێنە دوو لاوی بازاڕی خـەریکی کـات بەسەربردنن لەگەڵ شێتەکەدا پێ دەکەنن لەم کاتەدا ژەنەراڵ و دوو سێ ســەربازەکــەی تر پەیدا دەبن وەک ڕێبـوارانی تر خـەریکی ڕۆیشـتنن وەک بڵـێی لە شـتـێکی گـرنگ بدوێن سەرقاڵی قسە و جارجار ئەوەستن ئەکەونە قسـە و ڕۆیشتن و شـێـتـەکـەش ئیـتـر حـەوسـەڵەی پێ ڕابواردنی لاوەکانی نەماوە، بە دوای ئەواندا واتە ژەنەراڵ و سـەربازەکـان ئەیەوێت بڕوات نزیکەی نیـومـەترێک لە

پشتی ئەوانەوە دەکەوێتە هەنگاونان جارجارەش خەڵکی شار نە ژەنەراڵ دەبینێ جۆرە ترسێک یان ڕێزێک نیشان دەدەن هەشیانە بۆی ئەنوشێتەوە لە پڕ یەکێ لە لاوەکان لە دواوە شەق لە شێتەکان هەڵئەدا و شێتەکەش وەک خۆی هەڵئەدا و یەکسەر بەدواشیدا چاودەبڕێتە چاوی ژەنەراڵ کە لەو کاتەدا وەرگەڕاوەتەوە لە شێتەکەو سەیری چاوی دەکا و... (ردفعل.. ردفعل) ژەنەراڵ لەم کاتەدا دەمارگیری ئەبێ و بە لێدان دەکەوێتە وێزەی شێتەکە، شێتەکەش وەک خۆی ئەوەی جەنەراڵ دەیکات دەیکاتەوە دەڵێ (رد فعل)، بۆیە ژەنەراڵ ئەوە بەسووکایەتی پێکردنی خۆی دەزانێ، بەڵام پێش ئەوەی فرمان بدات یەکێ لەو دوو سەربازەی هاوڕێی دەست دەبات بۆ دەمانچەکەی و گوللەیەک دەنێ بە شێتەکەوە، شێتەکەش دەکەوێ وەک بڵێی گوللەیەک لە ڕانی درابێ دەیەوێ هەستێ و ناتوانێ دەکەوێتە تەپاوتل لەشێوەی سست بوونێکی خێرادا زوو زوو دەڵێ ئاخ.. سیانزە، حەوت، ئاخ سیانزە، حەوت لە دواییدا هەردوو ئەفسەرەکە شێتەکە وەک لێفەی تەڕ بە دوای خۆیاندا ڕادەکێشن، ژەنەراڵ هەر تووڕەیە و دوولاوەکەش وەک گوللە بۆی دەردەچن بەدەم ڕۆیشتنەوە قسە دەکەن و پێ دەکەنن بێ گومان تا ئەوکاتە وەزعی شوێنە گشتییەکە تەواو تێک دەچێ ژمارەیەک سەرباز و پۆلیسی تر دێن و دەکەونە گرتن و لێدانی و تەقەکردن لە خەڵکەکە.

(تاریکی)

ڕاوی: خۆ بەچاوی خۆتان دیتتان (بۆ جمهور) ئای ژیان چ شاشەیەکی درۆزن دەرچووە، ببوورن بەڕێزینە هێڵنجم دێ لە ڕاستیدا من ئا من بەزەییم بە ئێوەدا دێتەوە، ئەرێ تاکەی شوێنەکانتان جێ ناهێڵن ئای کەی ئێوە (بۆ یەکێ بە دانیشتووان) تۆ هێی کوڕی باش، تۆ خانمی بەڕێز.. ئای ئەکرێ ئێوە لەم دنیا جەنجاڵ و بێ پەردەیەدا هەر زیتەی چاوتان بێت؟ ئەهە.. ڕەنگە ئێستا ئێوەش نابوورن ئا. قەیناکا ئەڵێم ڕەنگە ئێستا ئێوە بەتایبەت لە داڵغەی ئەوەدان کە چۆن بێن بە ژەنەڕاڵ، نەخێر ئەم وەزعە ئاسایی نییە و دەبێ بجوولێین! دەبێ بدوێین تا بزانم چی لەو ئەشکەوتە تاریکەی مێشکانتاندایە، گوڵ یان ئاگر.. دێو یان پەری؟ بەڕێزینە تکایە تکایە لێم مەگرن ڕۆژگارێکە خەڵک لەبیرکردنەوە و بینین و بیستنی خەڵک دەترسن.. ها؟ ناتوانم دوای نەخەین تکایە کاکی دەرهێنەر با ئیتر بەس بێت هەست بە بوونی بۆمبێکی تەوقیتکراو دەکەم لە گیانی شێ هەڵاتووی ئەم جمهورەدا ئەوەتا خەریکە ئا بەڵێ... ئا.. ئا لە ڕاستیدا من دەترسم (لەوکاتەدا شاعیر دەیەوێ لەبەردەم ڕاوی و جمهوردا تێپەڕێ، بەڵام ڕاوی زوو پێشی ئەگرێ تکایە لە جێی خۆت بوەستە.

شاعیر: بەبێزارییەوە، ها.. من..من ناتناسم

ڕاوی: ئەمەیان باسێکی ترە، گرنگ نییە گرنگ ئەوەیە من تۆ ئەناسم.

شاعیر: من! من کەس نامناسێ.

ڕاوی: بەڵێ بە تەواوی وەک سیخوڕەکان هەر هێندە ئەوان وا تێدەگەن کە کەس نایانناسێ ئێوەی شاعیر و گەورە و ڕووناکبیرانیش وا نیشان ئەدەن کەس ناتانناسێ دەی بۆ ئەمانە چۆن؟

شاعیر: یانی ئێستا تۆ (بە فیزیکەوە دەست دێنی بەسینگتدا) تۆ ئەمناسی؟

ڕاوی: بەڵێ.

شاعیر: دەی جا چییە وا ناسیشمت پێم بڵێ چیت ئەوێ.

ڕاوی:دەمەوێت وابکەین کە گومان بکەم ئەتناسم یان نا (بە پاڕانەوە) تکایە گەورەم لێت دەپاڕێمەوە، کار بەمەش تەواو نابێ لێت دەپاڕێمەوە ئەگەر خستووتمەوە درزی چاوتەوە... لێرە دوورم خەرەوە، ئاه شەکەت بووم تکایە بەزەیی،قاچەکانم بوون بە پشتی کیسەڵ هێندە بە دواتدا گەڕام.

شاعیر: ئەوەی ئەیڵێی وەک شمشێر بازی وایە لەگەڵ ئاودا ئەی دەبەنگ بە ئیزرائیل بڵێ ڕزگارت کا تا ئێستاش کێ کێی ڕزگار کردووە؟

ڕاوی: نە گەورەم هیچ نەبێ تۆ درۆکانت لە هی خەڵک جوانترن. درۆیەک تەنیا یەک درۆ باشانۆکە دابخەین.

شاعیر: پێم ناڵێی چ سندانێکە.

ڕاوی: پەنجە بۆ جمهور ڕادەکێشێ و بە چرپە ئەم حەشاماتە ئەبینی؟

شاعیر: (بە کەمتەرخەمییەوە) واتە..

ڕاوی: گەورەم تکایە دەستت.. قاچت زمانت ماچ دەکەم ئەوان.

شاعیر: ئەوان چین

ڕاوی: سەرت.. داوای سەرت دەکەن

شاعیر: ئاسانە، بەڵام من ئەمڕۆکە هاتوومەتەدەر سەرم لەماڵەوە لەسەر سەرینەکە جێ هێشتووە،تکایە ئەم داوایە دواخە.

ڕاوی: دە کەواتە درۆیەکی جوان، گەورەم تەنیا یەک درۆ بڕۆ..

شاعیر: (ڕوو وەرئەگێڕێ لەبەر خۆیەوە) ئاخر من ئەم گامێشە چۆن تێبگەیەنم ئەو نازانێ من گەڕانەوە بۆئەسالەت مەستی کردووم، ئەمە نازانێ ئێستا من کچی ناو دارستانم لە کچی سەماگەیەک پێ جوانترە.

ئاخ.. خ..خ.. حەزم دەکرد بتوانم لەگەڵ بەڵغەمێکدا فڕێ بدەم و نەجاتم بێ ئەمە چ پەتایەکە.

ڕاوی: وتت چی؟

شاعیر: هیچ دەڵێم سبەینێش وەک من بوو (بەخۆ ڕاژەندنەوە)

ئای چەند بەرزە بەڵێ (بە قاقاوە) بەرزە بەرزە

(چەپڵە لێ ئەداو قاچ بەزەویدا ئەدا)

ئەگەر تاڵێک لەو قژی ئەیپەرستم

بەرلیئوم ئەکەوت

فوراتم، ئەکردە گۆرانییەک

مناڵیەتی هەمو دنیای هەڵگرتبێ.

ڕاوی: ئەڵێی چی ئێمە سەیربن!

شاعیر: تازە ئەزانی (قاقا پێئەکەنێ و پێکەنینێکی ناقۆڵا و بەدەم پێکەنینەوە سەر شانۆ چۆڵ ئەکا و ئەویش وەک میلی سەعات ملی بەدوایدا ئەگێڕێ.

ڕاوی: گەورەم مەڕۆ تەنیا درۆیەکی جوان (ڕوو ئەکاتە جمهور) دەنگی قریشکەکان دروست دەبێتەوە، ڕاوی توند سەری ئەگوشێ، دەنگەکان ترسناک و بێزارکەرن.

دەنگی١: ئێمە کە کرمیش بین خەونەکانمان.. هیواکانمان خەون وهیوای کرم نین

دەنگی ٢: ئەزانن ئەو پیاوە دوو ورگانە کە لەناو خۆیاندا کۆ دەبنەوە چی دەڵێن؟

دەنگی ٣ و ٤: چی.. چی.. چی؟

دەنگی ٥: یەک سەربڕە و لە ماڵی دوو، بیخۆ و پاشان سێ خۆی ئەمانەت بۆ ئەکا.

دەنگی ٦: بۆ ئەکا.. بۆ ئەکا.. بۆ ئەکا.

دەنگی ٧: ئەوەندە و بەس؟

دەنگی٣ و٤و٦: ئەی چیتر ئەی چیتر ئەی چیتر.

هەموو پێکەوە: پێ ئەکەنین و پێ ناکەنین پێ ناکەنین .. پێ.. پێ... کەنین.

دەنگی ٣و٤: نەخێر پێناکەنین و بڕیایەوە.

دەنگی ٧: ئەی بۆ ناڵێن گەر وا بڕوا کاک دینار و دینارخانیش ئەبیستنەوە.

دەنگی٨: بۆنا؟ یەک (بسم الله) بەسە بۆ خوێندنی ئایەتێ.

دەنگی١: بەردەوام بن، کوڵ مەدەن لە دنیادا مەحاڵ نییە و لەپشتی هەر (نە)یەکەوە (ئا)یەک هەیە.

دەنگی٢: مێشکم تەقی.. مێشکم کوڕە مێشکم.

دەنگی٣: با پیاوان بێنە سەر لێوی شەقامەکان جیهان لەمەترسیدایە.

دەنگی ٤: مەترسیدایە.. مەترسیدایە.. مەترسیدایە.

دەنگی ٥: های کوتاڵ.. های بەرگی سپی بازەیەکی فێنک و لووس.

دەنگی ٦: مێژوو بە ئەو چی! کە لەو دیو دەرگا کەوەیە.

دەنگی ٧: ئینگا.. ئینگا... ئینگا (دەنگی گریانی مناڵە)

دەنگی ٨: پێویستە ڕاستەکان ڕاستتر و چەوتەکان نیشان بکەین.

دەنگی ١و٢: خەنجەر لەکوێ بێ ئەوێ سنووری مەحاڵە..

دەنگی ٥: ژیان چییە؟

هەمووان پێکەوە: قریشکەیەکی ئەبەدییە

قریشکە... قریشکە.. قریشکە.. قریشکە..

(تاریکی)

ناوەڕاستی تەمووزی ١٩٩٤ - هەڵەبجە

(*) لەم پەرەگرافەدا چەند وشەیەک وەکو خۆیان گۆ ناکرێن، ڕەنگە پەیوەست بێت بە حاڵەتی نمایشکردنی شانۆنامەکە بۆ پیشاندانی حاڵەتی شپرزەیی ئەکتەر لە ئەنجامی بۆمبارانکردنی فرۆکەوە، بۆیە ئەکتەر بەم جۆرەیان گۆ دەکات: گرم کراوە بە (قرم)، قومبەلە کراوە بە (زوم بەلە)، پردەکەی قلیاسان کراوە بە (قردەکەی پلیاسان)، فەردە خەیار کراوە بە (خەردە فەیار).

«ڕامان»

تێبینی:

ئەم تێکستە شانۆییەی شاعیری شەهید و جوانەمەرگ (ئەبووبەکر عەلی) لە ئەرشیفی کاک نامیق هەورامی پارێزرا بوو، وەک بەرهەمێکی لە پاش بەجێماوی ئەو شاعیرە وەک خۆی بڵاوی دەکەینەوە.